

Respect voor de vreemdeling

Vanavond gaan we het hebben over een kort maar krachtig bijbelboek, Ruth. Het boek wordt wel een novelle(korte roman) genoemd. Niet alleen vanwege het kleine aantal pagina's, maar vooral omdat het boek een knap staaltje van Hebreeuwse vertelkunst laat zien.

Het verhaal is helder opgebouwd. Eerst wordt verteld hoe het komt dat de Moabitische Ruth in Moab is getrouwd met een Israëliet (1:1-5). Dan horen we dat haar man sterft en ze met haar schoonmoeder Noömi meegaat naar Betlehem in Juda (1:6-22). Daar leert ze Boaz kennen, een familielid van haar overleden man (2:1-23). Noömi bedenkt een plan om Boaz over te halen dat hij doet wat hij moet doen voor zijn familie, namelijk "losser" zijn (3:1-18). Boaz trouwt met Ruth. Het verhaal vertelt ook nog dat deze Moabitische vrouw de overgrootmoeder van koning David zal worden (4:1-17).

Respect moet je verdienen

'Respect man!' is een vaak gehoorde uitroep die 'Toon respect voor mij! Ik eis dat van je!' betekend. Maar respect kun je niet opeisen, respect verdien je. Door je gedrag bijvoorbeeld, of door een bijzondere prestatie. Wanneer je iemand voor het eerst ontmoet weet je nog niet met wie je te maken hebt. Wat houdt respect voor een ander dan in? Dat je openstaat voor een ander, hem in zijn waarde laat, hem tot zijn recht laat komen en niet te snel oordeelt.

- Hoe ga jij om met jezelf en met anderen, mensen die je niet kent?
- En wat heeft God daarmee te maken?

Ruth

Lees Ruth 1:1-5

Ruth toont op een bijzondere manier respect voor haar schoonmoeder Noömi. Ze verdiept zich in haar manier van leven en in haar geloof en zegt ten slotte: ik ga met u. Letterlijk en figuurlijk. Uw land is mijn land en uw God is mijn God. Zij laat zien wat de zegen van God concreet betekent: Gods nabijheid is zichtbaar in mensen die elkaar nabij zijn. Ruth helpt haar schoonmoeder door in deze zware tijd bij haar te blijven.

Lees Ruth 1:6-22.

- Zou jij alles op kunnen geven voor een ander? Te gaan waar hij/zij gaat en te geloven wat hij/zij gelooft?
- Ondanks dat het lot van Noömi bitter is, vertrouwt ze op God. Wanneer jouw lot bitter is, vertrouw je dan ook op God?

Oude gebruiken

Lees Ruth 2:1-23

Ruth is vindingrijk. Ze weet dat de oude Tora, de eerste vijf boeken van het Oude Testament, waarin de wetten van God staan, het recht op leven voor iedereen waarborgt. Wezen, weduwen en vreemdelingen hebben het recht aren te rapen achter de maaiers. Ruth maakt gebruik van haar recht. De maaiers laten extra veel aren liggen op het veld. Dankzij deze wet kan Ruth zichzelf en Noömi in leven houden.

Ook de wet van het 'lossen' geeft hun leven weer mogelijkheden. Het lossen van land betekent dat iemand de grond die hij verkocht heeft, kan laten terugkopen door een familielid.

De wet van het zwagerhuwelijk is vergelijkbaar met het lossen van land. Deze wet houdt in dat de zwager van een weduwe de plicht heeft met haar te trouwen als zij kinderloos is gebleven. De kinderen uit een zwagerhuwelijk golden als de kinderen van de overleden man. Zo had hij toch nakomelingen. Het zwagerhuwelijk biedt weer perspectief in het leven van Ruth en Noömi.

Boaz

Lees Ruth 3:1-18

Nu komt Boaz in beeld. Hij is geen zwager van Ruth, maar wel een verwant van de overleden man van Noömi. Boaz heeft het goed met Ruth voor, ook al is zij een vreemdeling. Bovendien neemt Boaz zijn verantwoordelijkheid als Ruth hem op zijn losserschap aanspreekt. De houding van Boaz is respectvol: hij is open en heeft zorg en aandacht voor haar. Hij wijst haar niet af omdat ze uit een ander land komt, om wat ze heeft meegemaakt of om wie ze is.

- Is het bij jou ooit eens voorgekomen dat jij mensen van te voren al afschreef om wat ze hadden meegemaakt, om wie ze waren of waar ze vandaan kwamen?

Lees Ruth 4:1-17

- Wat valt je op aan deze tekst?

Verdraagzaamheid

Veel mensen vinden zichzelf over het algemeen heel tolerant ten opzichte van 'vreemdelingen'. Wat betekent tolerant eigenlijk? Tolerantie komt van het Latijnse *tolerare* en dat is 'dragen, verdragen, het uithouden'. Maar hoe verdraagzaam zijn we werkelijk?

Het verhaal van Boaz en Ruth laat zien hoe je meer dan verdraagzaam kunt zijn, juist ook vanuit je geloof. De nabijheid van God in je eigen leven betekent dat je je leven deelt met andere mensen en dat je dicht bij hen blijft. Dan is een vreemdeling geen vreemdeling meer, maar gewoon een vriend!

- Als je kijkt in je eigen leven, vind je dan dat je zelf wat meer verdraagzaam kan zijn tegenover anderen? Heb je hiervan voorbeelden?